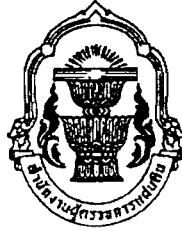


ที่ ผผ ๐๗/๗๖



สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๕
๑๒๐ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๔ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอดำเนินการขอความช่วยเหลือข้อมูลเกี่ยวกับเจตนาารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เรียน ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินอยู่ระหว่างการจัดทำระเบียบผู้ตรวจการแผ่นดิน และวางแผนทางการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้เป็นไปตามเจตนาารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามมาตรา ๒๓๐ และมาตรา ๒๓๑ รวมทั้งบทบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องในมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๑๓ และมาตรา ๒๒๑

ในการนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงขอความช่วยเหลือจากท่านเพื่อขอทราบเจตนาารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งบทบัญญัติตามมาตราดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การจัดทำระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินและการดำเนินการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเจตนาารมณ์ของรัฐธรรมนูญต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความช่วยเหลือ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายรักษเกชา แฉ่ฉาย)

เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ส.อ. น.ค.๖๐

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๙๒๗๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๖๕

www.ombudsman.go.th

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

15 ส.ค. 60

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ	ความมุ่งหมาย
<p>มาตรา ๒๕ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำเช่นนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ トラบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นนั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น</p> <p>สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังไม่มีการตรากฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อมสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ</p> <p>บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้</p> <p>บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>กำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันว่าสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้รับการคุ้มครอง แม้ยังไม่มีการตรากฎหมายในเรื่องนั้น ก็ตาม ทั้งนี้ บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพสามารถใช้สิทธิทางศาลและมีสิทธิได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐ.</p>

คำอธิบายประกอบ

(๑) ความในมาตรานี้เป็นหลักการใหม่ในรัฐธรรมนูญ บัญญัติขึ้นเพื่อรับรองว่าประชาชนย่อมมีสิทธิและเสรีภาพ トラบเท่าที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายไม่จำกัดสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนซึ่งไม่มีใครล่วงละเมิดได้แม้กฎหมายยังไม่รองรับแต่สิทธินั้นก็ยังมีอยู่..... โดยเป็นการรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนชาวไทยให้ครอบคลุมกว้างขึ้นกว่าที่เคยบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ที่รับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนเฉพาะที่มีกฎหมายบัญญัติเท่านั้น^๑

^๑ บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมาการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๖๐ วันจันทร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔

มาตรานี้ มีหลักการเช่นเดียวกับมาตรา ๕ ของคำประกาศสิทธิมนุษยชนของประเทศฝรั่งเศส โดยคำประกาศสิทธิมนุษยชนของประเทศฝรั่งเศสเป็นเอกสารแนบท้ายรัฐธรรมนูญซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญฝรั่งเศส

โดยมาตรา ๒๕ ประกอบด้วยสองส่วนหลักที่สำคัญ กล่าวคือ ส่วนที่หนึ่งรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนว่าประชาชนแต่ละคนมีสิทธิและเสรีภาพเท่าที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายไม่จำกัดสิทธิและเสรีภาพ และส่วนที่สองกำหนดกรอบการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนว่าต้องไม่ใช้สิทธิและเสรีภาพที่มีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยของสังคมและประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น^๖

(๒) **วรรคหนึ่ง** การใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้น มีความจำเป็นต้องคงหลักการในเรื่องการใช้สิทธิและเสรีภาพที่มีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่นไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อกำหนดขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนให้อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย^๗

(๓) **วรรคสอง และวรรคสาม** มีความมุ่งหมายเพื่อให้สิทธิแก่ประชาชนซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ให้สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลได้^๘ โดยได้นำหลักการมาจากมาตรา ๒๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ที่เป็นกรณีบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาล^๙

(๔) **วรรคสี่** เป็นการรับรองให้บุคคลที่ได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือจากการกระทำความผิดอาญา ได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐ^{๑๐}

^๖ บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๖๐ วันจันทร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙

^๗ บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๘๖ วันอังคารที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

^๘ บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๘๖ วันอังคารที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

^๙ บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๘๖ วันอังคารที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

^{๑๐} บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๘๗ วันพุธที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ	ความมุ่งหมาย
<p>มาตรา ๒๑๓ บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ</p>	<p>กำหนดให้บุคคลผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ สามารถฟ้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้</p>

คำอธิบายประกอบ

บทบัญญัตินี้เป็นหลักการใหม่ ซึ่งให้สิทธิแก่บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง เพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ^๗

^๗ บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๕ วันอังคารที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ	ความมุ่งหมาย
<p>มาตรา ๒๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป</p>	<p>ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบซึ่งกันและกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กรอิสระ</p>

คำอธิบายประกอบ

(๑) บทบัญญัตินี้ เป็นหลักการที่เพิ่มขึ้นใหม่ เพื่อให้องค์กรอิสระแต่ละองค์กรสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร ซึ่งถ้าองค์กรอิสระใดพบว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่การกระทำดังกล่าวไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของตน สามารถแจ้งเรื่องไปยังองค์กรอิสระอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องดังกล่าวดำเนินการต่อไปได้ เพื่อให้องค์กรอิสระต่าง ๆ ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น^{๘๘}

(๒) การทำหน้าที่ขององค์กรอิสระต้องมีการบูรณาการกันภายใต้ความเป็นอิสระของแต่ละองค์กร^{๘๙} อย่างไรก็ตาม องค์กรอิสระทุกองค์กรจะต้องร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการลดความซ้ำซ้อนของหน้าที่และอำนาจของแต่ละองค์กรด้วย^{๙๐}

^{๘๘} บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๗๒ วันอังคารที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๙๙ วันจันทร์ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙

^{๘๙} บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๐ วันอังคารที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

^{๙๐} บันทึกการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๒๑ วันอังคาร ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ	ความมุ่งหมาย
<p>มาตรา ๒๓๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ</p> <p>(๒) แสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเห็นว่ามีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น</p> <p>(๓) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ทราบถึงการที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ</p> <p>ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินตาม (๑) หรือ (๒) โดยไม่มีเหตุผล</p> <p>อันสมควร ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป</p> <p>ในการดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) หากเป็นกรณีที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป</p>	<p>กำหนดหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน</p>

คำอธิบายประกอบ

(๑) **วรรคหนึ่ง** เป็นบทบัญญัติที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ว่ามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้^{๑๑}

(๑.๑) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน

(๑.๒) สืบสวนและแสวงหาข้อเท็จจริงกรณีมีผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการขจัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้น

(๑.๓) มีอำนาจหน้าที่ช่วยเหลือในเรื่องการบริหารราชการแผ่นดินเมื่อเกิดข้อขัดข้องในหน่วยงานของรัฐในการที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ

(๒) ในการใช้อำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น ไม่จำเป็นต้องมีผู้ยืนยันเรื่องให้ดำเนินการเสมอไป แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถเป็นผู้เริ่มเรื่องได้เอง หากเห็นว่ามีปัญหาเกิดขึ้น^{๑๒}

(๓) **วรรคสอง** เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินตาม (๑) หรือ (๒) โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างแท้จริง^{๑๓}

(๔) **วรรคสาม** กรณีที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการต่อไป เนื่องจากรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินงานซ้ำซ้อนกัน^{๑๔}

^{๑๑} บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๖๔ วันศุกร์ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙

^{๑๒} บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๖๔ วันศุกร์ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙

^{๑๓} บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑๐๐ วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙

^{๑๔} บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑๐๐ วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ	ความมุ่งหมาย
<p>มาตรา ๒๓๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓๐ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้ เมื่อเห็นว่ามีกรณี ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ</p> <p>(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง และให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง</p>	<p>กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง เมื่อเห็นว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย</p>

คำอธิบายประกอบ

บทบัญญัตินี้กำหนดกลไกในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินในการตรวจสอบว่ามีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ คำสั่ง หรือการกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ โดยให้สามารถเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองเพื่อวินิจฉัยได้ อันจะเป็นกลไกที่ทำให้การดำเนินการของผู้ตรวจการแผ่นดินสามารถบรรลุผลได้อย่างแท้จริง โดยกรณี que ที่เห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนถ้าเป็นกรณีเห็นว่ากฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง ซึ่งกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญและศาลปกครองต้องพิจารณาวินิจฉัยโดยไม่ชักช้า เพื่อเป็นหลักประกันความยุติธรรมว่าการพิจารณาต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว เพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้นเป็นระยะเวลานาน^{๑๔}

^{๑๔} บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑๐๐ วันอังคารที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙

ฝ่ายเลขานุการประธาน กรธ.
เลขรับ ๒๑๓ /๒๐
วันที่ ๒๕ ก.พ. เวลา ๐๙.๕๐ น.

ด่วนที่สุด

ที่ คปก. ๐๖ (อปกม.) / ๒๕๖๓



คณะอนุกรรมการพิจารณาเสนอกฎหมาย
ที่ต้องจัดทำใหม่เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ
และการปฏิรูปประเทศ
สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
อาคารซอฟต์แวร์ پارค ชั้น ๑๕
ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

กลุ่มงานบริหารเอกสารอ้างอิง
สำนักกฤษฎีกา ๑
เลขรับที่ ๓๑ / ๑๕๖๐
วันที่ ๑๕ / ๐๓ / ๑๕๖๐
เวลา ๑๐.๑๕ นาฬิกา

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เรียน ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐
๒. คำสั่งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับกับการปฏิรูปกฎหมาย ที่ ๐๐๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

ด้วยนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับกับการปฏิรูปกฎหมาย ให้มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอกฎหมายที่ต้องจัดทำใหม่เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ต่อรองนายกรัฐมนตรีและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศพิจารณา โดยคณะกรรมการที่ปรึกษา มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพิจารณาเสนอกฎหมายที่ต้องจัดทำใหม่เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ เพื่อดำเนินการและมอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแนวทางการจัดทำและยกร่างกฎหมาย ตามมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในฐานะเป็นผู้ยกร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับสงประชามติ วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙) มีข้อมูลเกี่ยวกับบันทึกการประชุม และเอกสารทางวิชาการหรือเอกสารอื่น (ถ้ามี) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เฉพาะมาตรา ๕๑ เกี่ยวกับการให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ รวมตลอดทั้ง ฟ้องร้องหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กฎหมายบัญญัติในการนี้ คณะอนุกรรมการฯ จึงขอความอนุเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ พิจารณาและจัดทำข้อเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อเสนอต่อรองนายกรัฐมนตรีและคณะกรรมการ เตรียมการปฏิรูปประเทศในการผลักดันการจัดทำกฎหมายให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

นายมีชัย ฤชุพันธุ์

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ บรรเจิด สิงคะเนติ)

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)
ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
๒๔-๐๓-๖๐

ประธานอนุกรรมการพิจารณาเสนอกฎหมายที่ต้องจัดทำใหม่
เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

คณะอนุกรรมการฯ (นายนิตินันท์/นายสรล)
โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๐๐๐ ต่อ ๘๓๘๑
โทรสาร ๐ ๒๕๐๒ ๖๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ s_nitinan@lrct.go.th



คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๑๒๓ /๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมาย

ตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๗/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณากลับกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมาย โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

- | | | |
|------|---|-------------------|
| ๑.๑ | รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) | ที่ปรึกษา/กรรมการ |
| ๑.๒ | รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
(นายสุวิทย์ เมษินทรีย์) | ที่ปรึกษา/กรรมการ |
| ๑.๓ | นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ | ประธานกรรมการ |
| ๑.๔ | เลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน | กรรมการ |
| ๑.๕ | เลขาธิการคณะรัฐมนตรี หรือผู้แทน | กรรมการ |
| ๑.๖ | เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือผู้แทน | กรรมการ |
| ๑.๗ | เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ หรือผู้แทน | กรรมการ |
| ๑.๘ | ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารนโยบาย
ของนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน | กรรมการ |
| ๑.๙ | ผู้แทนคณะกรรมการร่วมสภาหอการค้าไทย
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสมาคมธนาคารไทย | กรรมการ |
| ๑.๑๐ | นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล | กรรมการ |
| ๑.๑๑ | นายกิตติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์ | กรรมการ |
| ๑.๑๒ | นายคำบุญ สิริสมาน | กรรมการ |
| ๑.๑๓ | นายณรงค์เดช สรุโฆษิต | กรรมการ |
| ๑.๑๔ | นายบรรเจ็ด สิงคนติ | กรรมการ |

/๑.๑๕ นายพนิต ...

๑.๑๕ นายพนิต ธีรภาพวงศ์	กรรมการ
๑.๑๖ นายไพสิฐ พานิชกุล	กรรมการ
๑.๑๗ นายวิษณุ เครืองาม	กรรมการ
๑.๑๘ นายเสรี นนทสุติ	กรรมการ
๑.๑๙ นายอภิชน จันทรเสน	กรรมการ
๑.๒๐ ผู้แทนสำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี	กรรมการและเลขานุการ
๑.๒๑ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๒ ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๓ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่ ดังนี้

๒.๑ พิจารณาการปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย หรือ กฎ ข้อบังคับ ที่หมดความจำเป็น หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นการก่กประชาชน

๒.๒ พิจารณาปรับปรุงกฎหมายหรือกฎ ข้อบังคับที่มีผลใช้บังคับอยู่ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

๒.๓ พิจารณาเสนอกฎหมายหรือกฎ ข้อบังคับที่ต้องจัดทำขึ้นใหม่เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

๒.๔ กำกับการเสนอร่างกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับให้สอดคล้อง และไม่ขัดหรือแย้ง หรือเป็นอุปสรรคต่อยุทธศาสตร์ชาติหรือการปฏิรูปประเทศ

๒.๕ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อให้ดำเนินการตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษา ฯ มอบหมาย

๒.๖ ขอความร่วมมือจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ส่งเอกสาร ข้อมูล ความคิดเห็น หรือการอื่นที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการที่ปรึกษา ฯ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน รวมทั้งร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์การภาคเอกชน หรือองค์การต่างประเทศหรือระหว่างประเทศในการปฏิรูปกฎหมาย

๒.๗ รายงานข้อเสนอแนะและผลการดำเนินงานต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) และคณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศเป็นระยะ

๒.๘ ดำเนินการอื่นตามที่นายกรัฐมนตรี คณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศหรือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) มอบหมาย

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ ในการประชุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาฯ กำหนดให้ต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อย
หนึ่งในสามของคณะกรรมการฯ จึงถือเป็นองค์ประชุม

ให้สำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงาน
คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่ได้รับ
การแต่งตั้ง สำหรับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานให้
เบิกจ่ายตามระเบียบทางราชการ และการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ
พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้เบิกจ่ายจากสำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในช่วงก่อนที่
สำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี จะได้รับการจัดสรรงบประมาณ ให้เบิกจ่ายจากสำนักงาน
คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายไปพลางก่อน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก



(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี



คำสั่งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมาย
ที่ ๐๐๕/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาเสนอกฎหมายที่ต้องจัดทำใหม่
เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมายในการ
เสนอกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ต้องจัดทำขึ้นใหม่เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูป
ประเทศ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ ๒.๕ ของคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่
๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ประกอบมติคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่
๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ จึงแต่งตั้ง
แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาเสนอกฎหมายที่ต้องจัดทำใหม่เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูป
ประเทศ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ	ที่ปรึกษา/อนุกรรมการ
๑.๒ นายบรรเจ็ด สิงคะเนติ	ประธานอนุกรรมการ
๑.๓ นายกิตติ ตังจิตรมณีศักดิ์	อนุกรรมการ
๑.๔ นายพนิต ธีรภาพวงศ์	อนุกรรมการ
๑.๕ นางสาวพัชรวรรณ นุชประยูร	อนุกรรมการ
๑.๖ นายไพสิฐ พาณิชยกุล	อนุกรรมการ
๑.๗ นายสมชาย รัตนชื้อสกุล	อนุกรรมการ
๑.๘ นางสาวอมรรัตน์ กุลสุจริต	อนุกรรมการ
๑.๙ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
๑.๑๐ นายศราวุฒิ ประทุมราช	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๑ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๒ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๓ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

/อำนาจ...

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ พิจารณาเสนอกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ต้องจัดทำขึ้นใหม่เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

๒.๒ พิจารณาเสนอหรือปรับปรุงร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เสนอโดยคณะอนุกรรมการบูรณาการเชิงระบบและโครงสร้างหรือคณะอนุกรรมการอื่นในคณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปประเทศ

๒.๓ แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายบุคคลเพื่อดำเนินการตามที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย

๒.๔ ขอความร่วมมือจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ส่งเอกสาร ข้อมูล ความคิดเห็น หรือการอื่นที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน รวมทั้งร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรภาคเอกชน หรือองค์กรต่างประเทศหรือระหว่างประเทศในการปฏิรูปกฎหมาย

๒.๕ จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในรูปแบบต่างๆ เพื่อรองรับและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมาย

๒.๖ ดำเนินการรวบรวม ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากช่องทางต่างๆ เพื่อประกอบการดำเนินงานร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ คณะทำงาน หรือบุคคลที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย เพื่อให้ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการชัดเจนเป็นรูปธรรม

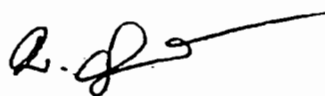
๒.๗ รายงานผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมายเป็นระยะ

๒.๘ ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมายหรือประธานกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมายมอบหมาย

ในการประชุมคณะอนุกรรมการ กำหนดให้ต้องมีอนุกรรมการมาประชุมอย่างน้อยหนึ่งในสามของคณะอนุกรรมการจึงถือเป็นองค์ประชุม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐



(นายบรรศักดิ์ สุวรรณโณ)

ประธานกรรมการที่ปรึกษาเพื่อกำกับการปฏิรูปกฎหมาย

หมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ

ความมุ่งหมาย

(๑) ด้วยเหตุที่สิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญที่ผ่านมาบางส่วน ไม่ได้ถูกหยิบยกมาปฏิบัติจริง ดังนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงได้กำหนดให้มีหมวดว่าด้วย "หน้าที่ของรัฐ" อันเป็นหมวดใหม่ที่บัญญัติขึ้นในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ประชาชนว่า รัฐต้องดำเนินการอันเป็นหน้าที่ของรัฐตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดตามกำลังความสามารถทางการเงินการคลังของรัฐ สาระในหมวดนี้หลายเรื่องเป็นการนำบทบัญญัติในหมวดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนหลายประการไปบัญญัติไว้ในหมวดนี้^๑

(๒) สาระที่บัญญัติไว้ใน หมวดหน้าที่ของรัฐมีสภาพบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติ ไม่เช่นนั้นอาจเป็นเหตุฟ้องร้องบังคับให้รัฐปฏิบัติได้ ดังนั้น จึงบัญญัติเฉพาะหลักการสำคัญและจำเป็น ส่วนหมวดแนวนโยบายแห่งรัฐเป็นเรื่องทิศทางหรือแนวทางในการดำเนินนโยบายของรัฐ หากรัฐไม่ดำเนินการ ก็ไม่อาจเป็นเหตุแห่งการฟ้องร้องให้รัฐต้องปฏิบัติได้^๒

(๓) สำหรับหลักการในการยกร่างหมวดหน้าที่ของรัฐได้นำแนวทางมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กล่าวโดยสรุป หมวดหน้าที่ของรัฐ กำหนดให้ "รัฐมีหน้าที่ต่อประชาชน" เพื่อให้รัฐต้องดำเนินการในเรื่องที่กำหนดให้แก่ประชาชน "ทุกคน" หรือ "ทุกชุมชน" เป็นการทั่วไป โดยที่ประชาชนแต่ละคนหรือแต่ละชุมชน "ไม่ต้องใช้สิทธิร้องขอ" ต่อไป หรืออาจกล่าวได้ว่ารัฐมีหน้าที่ทำให้สิทธิเป็นจริง ถ้ารัฐไม่กระทำตามที่จะเป็นกรณีจึงไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หรือถ้ากระทำหน้าที่ไม่ดี ประชาชนและชุมชนย่อมมีสิทธิติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ และฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นได้ ทั้งนี้ เพื่อบริการประชาชนและเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป^๓

^๑ บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๙๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

^๒ คำแถลงข่าวผลการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๑๔ วันจันทร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ และวันอังคาร ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ และบันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑๔ วันจันทร์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘

^๓ คำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เล่ม ๑ และเล่ม ๒ จัดทำโดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ	ความมุ่งหมาย
<p>มาตรา ๕๑ การใดที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐตามหมวดนี้ ถ้าการนั้นเป็นการทำเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรง ย่อมเป็นสิทธิของประชาชนและชุมชนที่จะติดตามและเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ รวมตลอดทั้งฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดให้ประชาชนหรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ</p>	<p>กำหนดขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่ารัฐจะทำหน้าที่ของรัฐที่บัญญัติไว้โดยประชาชนและชุมชนไม่ต้องร้องขอ หากรัฐไม่ดำเนินการตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ ประชาชนและชุมชนสามารถใช้สิทธิที่จะติดตาม เร่งรัด หรือฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐได้</p>

คำอธิบายประกอบ

บทบัญญัตินี้เพิ่มขึ้นใหม่เป็นมาตราแรกของหมวด "หน้าที่ของรัฐ" อันเป็นหมวดใหม่ที่บัญญัติขึ้นในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ภายหลังจากที่ได้รับฟังความเห็นของประชาชนที่แสดงความห่วงใยว่ารัฐหรือหน่วยงานของรัฐอาจไม่ทำหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญก็ได้ และหากรัฐหรือหน่วยงานของรัฐไม่ทำหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้แล้ว ประชาชนหรือชุมชนจะสามารถติดตาม เร่งรัด หรือฟ้องร้องได้หรือไม่ มาตรานี้จึงบัญญัติขึ้นเพื่อให้สิทธิประชาชนที่จะติดตาม เร่งรัด ตลอดจนฟ้องร้องได้^๔

^๔ บันทึกการประชุม และรายงานการประชุม (ชวเลข) คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๙๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
เลขที่..... 33 / 2560
วันที่..... 15 / ๑๓ / ๒๕๖๐
เวลา..... 10.00 น. นามิ

ฝ่ายเลขานุการประธาน กก.
เลขที่..... ๒๐๓๖๐
วันที่..... ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลา..... ๑๖.๐๐ น.

เอกสารประกอบการประชุม เรื่องที่ ๓

ด่วน

ที่ ตผ ๐๐๐๕/ ๓๕๒๖

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๓/ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

กราบเรียน ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เนื่องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๕ วรรคห้า บัญญัติว่า “การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่น เพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำได้ หน่วยงานของรัฐที่ใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้สื่อมวลชนไม่ว่าเพื่อประโยชน์ในการโฆษณา หรือประชาสัมพันธ์ หรือเพื่อการอื่นใด ในทำนองเดียวกันต้องเปิดเผยรายละเอียดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทราบตามระยะเวลาที่กำหนดและประกาศให้ประชาชนทราบด้วย” และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๓ บัญญัติให้ “ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่โดยรับผิดชอบต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน”

เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ระหว่างการดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดเผยรายละเอียดการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้สื่อมวลชนต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางของประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งในการกำหนดหลักเกณฑ์และปรับปรุงระเบียบข้างต้น มีความจำเป็นต้องทราบถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในฐานะหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จึงขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูลสรุปผลการประชุมและตัวเลขในการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้

๑. การประชุมครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งมีการกล่าวถึงเรื่องการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์โครงการของรัฐ

๒. การประชุมครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ และการประชุมครั้งที่ ๒๘ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ซึ่งมีการพิจารณาหลักการในการยกร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดหลักเกณฑ์และปรับปรุงระเบียบให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ จักขอพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง



(นายพิชิตร์ สิลาวชิโรภาส)

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

๐.๑๖๕ นายสุวิทย์ คุณกิตติ นายสุวิทย์ คุณกิตติ
ตัวคนต้น

(นายมีชัย ฤชุพันธุ์)

ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

10 ส.ค. 60

สำนักกฎหมาย

โทร ๐ ๒๖๑๘ ๕๘๑๒

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๕๘๑๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ legal@oag.go.th